

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Widło (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marcin Łochowski

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie z protestu K.C.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale:

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

2) Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 30 lipca 2020 r.

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W dniu 16 lipca 2020 r. skarżący K.C. wniósł protest przeciwko ważności wyborów Prezydenta RP A.D.

Skarżący podniósł zarzut niekonstytucyjności wyborów. Wskazał, że naruszony został art. 57 Konstytucji RP, statuujący wolność organizowania i uczestnictwa w pokojowych zgromadzeniach, albowiem w okresie pandemii tzw. koronawirusa COVID-19, obowiązywał całkowity zakaz zgromadzeń, a od 30 maja 2020 r. zakaz zgromadzeń liczących więcej niż 150 osób. W jego ocenie, władze publiczne powinny wprowadzić stan nadzwyczajny. Zaniechanie tego skutkuje niekonstytucyjnością (nieważnością wyborów).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest wyborczy należał pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z normą art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz. 979, dalej: u.wyb.2020), wskazana ustawa określa zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r., w związku z ogłoszonym stanem epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Stosownie do treści art. 1 ust. 2 u.wyb.2020, w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. 2019, poz. 684 ze zm., dalej: k.wyb.).

Natomiast zgodnie z art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Przedmiotem zrzutów protestu może być 1) popełnienie przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, 2) naruszenie przepisów k.wyb. dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mające wpływ na wynik wyborów (art. 82 § 1 k.wyb.).

Ponieważ przepis art. 82 § 1 k.wyb. w odniesieniu do protestów wnoszonych przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP w 2020 r. jest stosowany „odpowiednio” (art. 1 ust. 2 u.wyb.2020), nie budzi wątpliwości, że zarzuty protestu mogą obejmować również naruszenie tych przepisów u.wyb.2020, które regulują te zagadnienia w sposób szczególny wobec k.wyb.

Stosownie do art. 322 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321 k.wyb. Przepis ten odsyła do treści całego art. 321 k.wyb., a zatem do wszystkich jego jednostek redakcyjnych, czyli również do § 3 określającego podstawowe warunki, którym protest wyborczy powinien odpowiadać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 czerwca 2015 r., III SW 59/15).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, uznać należy, że protest złożony przez K.C. nie spełnia warunków określonych w art. 321 § 3 k.wyb. Zarówno sformułowane zarzuty, jak i ich uzasadnienie, opierają się na ocenie zgodności z Konstytucją RP przyjętych rozwiązań legislacyjnych, np. w zakresie prawodawstwa obowiązującego w okresie pandemii tzw. koronawirusa COVID-19.

Protest wyborczy kwestionujący regulacje szeroko pojętego prawa wyborczego w tym przypadku jest protestem przeciwko ustawodawstwu (prawu) i jego ocenie, a nie kwestii sposobu stosowania tego prawa i wpływu na wynik wyborów. Protest powinien być skierowany przeciwko ważności wyborów, z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom lub naruszenia przepisów k.wyb. dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, co oznacza, że taki protest wykracza poza jego ustawowo określony przedmiot i granice w rozumieniu art. 82 k.wyb. (tak Sąd Najwyższy w postanowieniach: z 8 listopada 2005 r., III SW 145/05 oraz z 28 listopada 2019 r., I NSW 127/19).

W trybie protestu wyborczego nie można kontrolować także działań (lub zaniechań) władz publicznych w zakresie wprowadzenia (niewprowadzenia) jednego ze stanów nadzwyczajnych. Materia ta pozostaje poza zakresem kognicji Sądu Najwyższego rozpoznającego protesty wyborcze.

Ostatecznie stwierdzić należy, że Skarżący nie przedłożył żadnych dowodów na poparcie swych twierdzeń, które mają charakter abstrakcyjny, związany z poglądami K.C. na prawodawstwo czy prowadzenie polityki Państwa przez władze publiczne. Nie mogą one być podstawą dopuszczalnego protestu wyborczego.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 322 § 1 k.wyb. w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 orzekł, jak w sentencji postanowienia.